

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

13.1.2010

B7-0030/2010

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

Pateiktas uždavus klausimus, į kuriuos atsakoma žodžiu B7-0341/2009 ir B7-0342/2009

pagal Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį

dėl prekybos žmonėmis prevencijos

Edit Bauer ir Simon Busuttil
PPE frakcijos vardu

RE\801434LT.doc

PE432.878v01-00

LT

Susivieniję įvairovėje

LT

Europos Parlamento rezoliucija dėl prekybos žmonėmis prevencijos

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 1, 3, 4, 5 ir 6 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, ypač į jos 4 ir 5 straipsnius, kuriuose pabrėžiama, kad panaikinama visų formų prekyba vergais,
- atsižvelgdamas į 1989 m. JT vaiko teisių konvenciją, ypač į jos 1, 7, 32, 34 ir 35 straipsnius, ir į 2000 m. JT vaiko teisių konvencijos fakultatyvinį protokolą dėl vaikų pardavimo, vaikų prostitucijos ir vaikų pornografijos, ypač į jo 3 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 1979 m. JT konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims (CEDAW), ypač į jos 5 ir 6 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2000 m. JT Palermo protokolą dėl prekybos žmonėmis, ypač moterimis ir vaikais, prevencijos, sustabdymo bei baudimo už vertimąsi ja, papildanti JT konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą,
- atsižvelgdamas į Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijas Nr. 29 dėl priverstinio ar privalomojo darbo (1930 m.) ir Nr. 182 dėl nepriimtino vaikų darbo uždraudimo ir neatidėliotinių veiksmų tokiam darbui panaikinti, TDO generalinės konferencijos priimtą per 87-ąją sesiją (1999 m.),
- atsižvelgdamas į 1995 m. rugsėjo mėn. Pekine vykusią Ketvirtąją pasaulinę moterų konferenciją, į Pekine priimtą deklaraciją ir veiksmų planą, taip pat į Jungtinių Tautų „Pekino +5“ ir „Pekino +10“ specialiosiose sesijose, atitinkamai – 2000 m. birželio 9 d. ir 2005 m. kovo 11 d., priimtus vėlesnius dokumentus dėl tolesnių veiksmų ir iniciatyvų siekiant įgyvendinti Pekino deklaraciją ir veiksmų planą,
- atsižvelgdamas į 2005 m. Europos Tarybos konvenciją dėl kovos su prekyba žmonėmis,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos 2005 m. pranešimą dėl su organizuotu nusikalstamumu susijusios padėties,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos rekomendaciją 1611/2003 dėl kovos su prekyba žmonių organais Europoje,
- atsižvelgdamas į 2002 m. rugsėjo 20 d. priimtą Briuselio deklaraciją dėl prekybos žmonėmis prevencijos ir kovos su ja,
- atsižvelgdamas į 2002 m. liepos 19 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2002/629/TVR dėl

kovos su prekyba žmonėmis¹,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos pamatinio sprendimo dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos, kuriuo panaikinamas Pamatinis sprendimas 2002/629/TVR (COM(2009)0136),
 - atsižvelgdamas į Stokholmo programą „Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė piliečių labui“,
 - atsižvelgdamas į 2009 m. spalio mėn. Briuselio deklaraciją dėl prekybos žmonėmis, priimtą 2009 m. spalio 19 ir 20 d. ES ministrų konferencijoje,
 - atsižvelgdamas į Europolo 2009 m. pranešimus dėl prekybos žmonėmis,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros 2009 m. liepos mėn. pranešimą dėl prekybos vaikais Europos Sąjungoje,
 - atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuro (UNODC) 2009 m. vasario mėn. pranešimą dėl prekybos žmonėmis pasaulyje,
 - atsižvelgdamas į JAV Valstybės departamento 2009 m. birželio mėn. pranešimą dėl prekybos žmonėmis,
 - atsižvelgdamas į savo 2006 m. sausio 17 d. rezoliuciją dėl strategijų, siekiančių užkirsti kelią prekybai vaikais ir moterimis, kuriems kyla seksualinio išnaudojimo pavojus², ir savo rekomendaciją Tarybai dėl kovos su prekyba žmonėmis (kompleksinis požiūris ir pasiūlymai dėl veiksmų plano)³,
 - atsižvelgdamas į 2009 m. gruodžio 3 d. klausimus Tarybai ir Komisijai dėl prekybos žmonėmis prevencijos ir aukų apsaugos (O-0148/2009 – B7-0341/2009, O-0149/2009 – B7-0342/2009),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį ir 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi prekyba žmonėmis – šiuolaikinės vergovės forma, sunkus nusikaltimas ir rimtas pagrindinių žmogaus teisių pažeidimas, kai, pasitelkus grasinimus, prievartą ir žeminimą, žmonės tampa priklausomi,
- B. kadangi prekyba žmonėmis – itin pelningas organizuotų nusikaltėlių verslas, suteikiantis galimybę gauti didelį pelną neprisiimant didelės rizikos,
- C. kadangi esama įvairių prekybos žmonėmis formų, pvz., susijusių su seksualiniu išnaudojimu, priverstiniu darbu, neteisėta prekyba žmonių organais, elgetavimu, neteisėtu įvaikinimu ir darbu namuose,
- D. kadangi, 2009 m. Europolo atlikto vertinimo duomenimis, prekyba moterimis seksualinio

¹ OL L 203, 2002 8 1, p. 1.

² OL C 287 E, 2006 11 24, p. 75.

³ OL C 314 E, 2006 12 21, p. 355.

išnaudojimo tikslais nesumažėjo, prekyba žmonėmis priverstinio darbo tikslais didėja, o šio verslo vertė kasmet siekia milijonus eurų (dolerių); kadangi, remiantis turimais duomenimis, galima pagrįstai teigti, kad kasmet siekiant parduoti į ES atvežami arba ES parduodami keli šimtai tūkstančių žmonių,

- E. kadangi UNODC pranešime dėl prekybos žmonėmis pasaulyje teigiama, kad labiausiai paplitusi prekybos žmonėmis forma – seksualinis išnaudojimas, antroje vietoje – priverstinis darbas, taip pat pažymima, jog 79 proc. nustatytų prekybos žmonėmis aukų yra moterys ir mergaitės,
- F. kadangi vadinamosios nuotakos iš katalogo gali tapti vergėmis, taip pat seksualinio išnaudojimo, priverstinio darbo, darbo namuose ir kitų formų prekybos žmonėmis aukomis,
- G. kadangi vaikai yra itin pažeidžiami, taigi esama didesnės rizikos, kad jie taps prekybos žmonėmis aukomis,
- H. kadangi ES kovos su prekyba žmonėmis teisinė sistema šiuo metu iš esmės grindžiama Pamatiniu sprendimu 2002/629/TVR, tačiau nuostatos nepakankamai įgyvendinamos, taigi ES turi imtis aktyvesnių veiksmų,
- I. kadangi 2009 m. kovo mėn. Komisija pateikė minėtąjį pasiūlymą dėl pamatinio sprendimo dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos, kuriuo siekiama patobulinti galiojantį pamatinį sprendimą, t. y. numatyti griežtesnių sankcijų, užtikrinti geresnę nukentėjusių asmenų apsaugą ir numatyti aktyvios prevencijos priemonių,
- J. kadangi pagal Lisabonos sutartį ES imsis daugiau veiksmų teismo ir policijos bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose srityje, įskaitant kovą su prekyba žmonėmis, o Parlamentas šioje srityje atliks visavertį vaidmenį, kaip viena iš teisėkūros institucijų,
- K. kadangi kova su prekyba žmonėmis negali apsiriboti teisinėmis priemonėmis ir taip pat turi apimti neteises pastangas, visų pirma vertinimą, kaip įgyvendinamos patvirtintos priemonės, informacijos kaupimą ir keitimąsi ja, taip pat bendradarbiavimą, partnerystės kūrimą ir keitimąsi pažangiausia patirtimi,
- L. kadangi labai svarbu jau pačioje pradžioje ir kiekviename etape įtraukti į veiklą šioje srityje veikiančias pilietinės visuomenės organizacijas, pradedant nukentėjusių asmenų nustatymu ir baigiant pagalbos teikimu jiems, įskaitant pilietinės visuomenės organizacijų dalyvavimą teisėkūros procese,
- M. kadangi šiuo metu neturima tikslių duomenų apie minėtąjį reiškinį ir atrodo, kad tikrasis reiškinio mastas daug didesnis nei leidžia manyti turimi duomenys, nes šis reiškinys – nusikaltimas, daromas slaptai, dažnai nenustatomas ar nustatomas neteisingai; kadangi reikia atlikti daugiau tyrimų, susijusių su prekiautojų žmonėmis tipo nustatymu ir prekybos maršrutais, taip pat su tuo, kaip mažinti paklausą; kadangi taip pat reikia plėsti valstybių narių bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija,
- N. kadangi prieš imantis būsimų veiksmų būtina parengti integruotą strategiją, kuri apimtų prevenciją, sankcijas, nukentėjusių asmenų apsaugą, paramą ir pagalbą jiems, taip pat

glaudesnį visų suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimą,

- O. kadangi, sumažinus potencialių pirkėjų, perkančių prekybos žmonėmis aukų teikiamas paslaugas ir prekes, paklausa, atitinkamai sumažėtų tokių paslaugų ir prekių pasiūla,
- P. kadangi, norint saugoti pagrindines teises ir veiksmingai kovoti su prekyba žmonėmis, būtina užtikrinti ES, Europos Tarybos, JT ir trečiųjų šalių (visų pirma asmenų, kuriais prekiaujama, kilmės šalių ir Jungtinių Valstijų, kuriose tokie asmenys dažnai parduodami) bendradarbiavimą ir partnerystę,

Bendrosios nuostatos

1. ragina Tarybą ir Komisiją:

- parengti kovos su prekyba žmonėmis priemonių, vadovaujantis žmogaus teisėmis grindžiama bendra strategija, pagal kurią didžiausias dėmesys būtų skiriamas kovai su prekyba žmonėmis, jos prevencijai ir nukentėjusių asmenų apsaugai;
- laikytis strategijos, pagal kurią didžiausias dėmesys būtų skiriamas nukentėjusiems asmenims, t. y. visų galimų kategorijų nukentėjusieji asmenys būtų nustatomi ir saugomi, taip pat būtų taikomos jiems skirtos tikslingos priemonės, o ypatingas dėmesys būtų skiriamas vaikams ir kitoms rizikos grupėms;
- paskirti ES kovos su prekyba žmonėmis koordinatorių, kurio veiklą prižiūrėtų už teisingumą, pagrindines teises ir pilietybę atsakingas Komisijos narys ir kuris koordinuotų ES veiksmus ir politiką šioje srityje, įskaitant nacionalinių pranešėjų tinklo veiklą, taip pat teiktų ataskaitas Europos Parlamentui ir Operatyvinio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje nuolatiniam komitetui (COSI);
- užtikrinti, kad ekonomikos ir finansų krizės laikotarpiu kova su prekyba žmonėmis liktų svarbiu darbotvarkės klausimu, pvz., rengiant atkūrimo planus;
- spręsti kovos su prekyba žmonėmis problemas vadovaujantis nuoseklia politine strategija, kuri apimtų migracijos, lyčių, užimtumo, socialinius, vystymosi, išorės, kaimynystės, prieglobsčio ir vizų politikos aspektus;
- imantis visų kovos su prekyba žmonėmis veiksmų, pirmiausia atsižvelgti į vaiko interesus, kaip numatyta 1989 m. JT vaiko teisių konvencijoje;
- atsižvelgti į lyčių aspektą vykdant kovos su prekyba žmonėmis politiką, taikant strategijas ir priemones;
- labiau koordinuoti veiklą ir bendradarbiauti su Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra ir Europos lyčių lygybės institutu;
- užmegzti naują ir plėsti jau vystantį bendradarbiavimą su šioje srityje dirbančiomis nevyriausybinėmis organizacijomis (NVO);

- sukurti nuolatinę ES lygmens sistemą, kuri leistų susieti ES institucijų, agentūrų ir institutų, policijos, muitinės, viešojo pirkimo įstaigų, taip pat valstybių narių nacionalinių ir regioninių teisėsaugos institucijų, tarptautinių organizacijų ir NVO dedamas pastangas;
2. ragina valstybes nares, kurios dar neratifikavo ir neįgyvendino 2005 m. Europos Tarybos konvencijos dėl kovos su prekyba žmonėmis, tai padaryti;

Informacijos kaupimas

3. norint turėti kuo daugiau informacijos, ragina Tarybą ir Komisiją imtis veiksmų siekiant, kad:
- Eurojustas, Europolas ir Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie ES valstybių narių išorės sienų valdymo agentūra (FRONTEX) kasmet skelbtų bendrą ataskaitą, kuri būtų teikiama Europos Parlamentui, nacionaliniams parlamentams, Tarybai ir Komisijai, o vėliau vyktų viešas klausymas, kuriame dalyvautų NVO ir pilietinės visuomenės atstovai, norint geriau suprasti pagrindines prekybos žmonėmis priežastis; veiksnius kilmės ir paskirties šalyse, padedančius vykdyti tokią prekybą; dabartines tendencijas, susijusias su aukomis, prekiautojais, taip pat su nusikaltėlių tinklais ir jų veiklos būdais; kelionės maršrutus, vietines sąlygas paskirties šalyse, dėl kurių palanku naudotis prekybos žmonėmis aukų teikiamomis paslaugomis, ir įvairias išnaudojimo formas;
 - būtų sukurtas bendras ES modelis, kuriuo remiantis būtų kaupiami ir lyginami duomenys, susiję su visais prekybos žmonėmis aspektais, įskaitant amžių ir lytį, ir kuris būtų taikomas tiek valstybėse narėse, tiek trečiosiose šalyse, laikantis aktualių teisės aktų, reglamentuojančių duomenų apsaugą ir duomenų subjektų teises;
 - vadovaujantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 70 straipsniu ir teikiant visą informaciją Europos Parlamentui ir nacionaliniams parlamentams, būtų sukurta objektyvi ir nešališka metinio vertinimo sistema, pagal kurią ypatingas dėmesys būtų skiriamas tam, kaip įgyvendinama ES kovos su prekyba žmonėmis politika;
 - būtų vertinamos informavimo ir sąmoningumo didinimo kampanijos, kurios bus rengiamos ir įgyvendinamos valstybėse narėse ir trečiosiose šalyse;

Prevencija

4. pabrėžia, kad siekiant mažinti paslaugų, kurias teikia prekybos žmonėmis aukos, paklausą valstybės narės turėtų patvirtinti ir griežtinti teises ir neteises priemones, įskaitant švietimo, socialines, kultūros ir administracines priemones, taip pat rengti visai visuomenei skirtas informavimo kampanijas;
5. ragina valstybėse narėse ir trečiosiose šalyse, iš kurių ar pro kurias, kaip paaiškėjo, gabenamos prekybos žmonėmis aukos, rengti ir vykdyti plataus masto informavimo ir

sąmoningumo didinimo kampanijas, skirtas potencialioms prekybos žmonėmis aukoms ir potencialiems paslaugų, kurias teikia prekybos žmonėmis aukos, pirkėjams;

6. ragina valstybes nares kilmės, tranzito ir paskirties šalyse parengti tikslingų sąmoningumo didinimo švietimo programų, skirtų atkreipti vaikų dėmesį į pinkles, dėl kurių galima lengvai tapti prekybos žmonėmis aukomis;

Baudžiamasis persekiojimas

7. ragina kuo skubiau patvirtinti išsamią ir visapusišką teisinę tvarką, kuri apimtų kovos su elektroniniais nusikaltimais, susijusiais su prekyba žmonėmis, politiką;
8. ragina Komisiją ir valstybes nares, ateityje rengiant visus pasiūlymus dėl šios srities teisės aktų, atsižvelgti į šiuos aspektus:
 - baudų ir sankcijų, taikomų iš prekybos žmonėmis besipelnantiems asmenims, įskaitant juridinius asmenis, griežtumas turėtų atitikti nusikaltimo sunkumą ir turėti atgrasomąjį poveikį, o itin griežtai reikėtų bausti už prekybą vaikais;
 - vykdant tolesnius veiksmus turėtų būti siekiama apsaugoti nukentėjusius asmenis ir tinkamai atsižvelgiama į vaikų ir moterų padėtį, be kita ko, užtikrinama, kad niekuomet nebūtų kreipiama dėmesio į nukentėjusio asmens sutikimą būti išnaudojamam ir nukentėję asmenys turėtų teisę gauti pagalbą, neatsižvelgiant į tai, ar jie pasirengę bendradarbiauti baudžiamajame procese;
 - vykdant tolesnius veiksmus ir prevenciją taip pat galėtų būti skiriamas dėmesys paslaugų, kurias teikia prekybos žmonėmis aukos, vartotojams;
 - reikėtų tinkamai atsižvelgti į tai, kad nusikaltimų, susijusių su prekyba žmonėmis, atveju ES piliečiams ir joje gyvenantiems asmenims reikia taikyti ekstrateritorinės jurisdikcijos nuostatas;
 - visos nuostatos dėl jurisdikcijos turėtų būti derinamos su pamatinio sprendimo dėl jurisdikcijos įgyvendinimo kolizijų baudžiamuosiuose procesuose prevencijos ir sprendimo projektu;
9. atsižvelgdamas į tai, kad teisės aktai neturi jokio poveikio, jei jie tinkamai neįgyvendinami, ragina valstybes nares ir nacionalinius parlamentus nacionaliniu lygmeniu įgyvendinti visą ES kovos su prekyba žmonėmis politiką, taip pat kuo greičiau ratifikuoti ir įgyvendinti kitus šios srities teisės aktus;
10. ragina Tarybą, Komisiją ir valstybes nares imtis veiksmų siekiant geriau koordinuoti ES įstaigų, pvz., Eurojusto ir Europolo, veiklą;
11. ragina FRONTEX ir nacionalines sienos apsaugos tarnybas vykdant visą veiklą skirti prekybos žmonėmis aukas nuo nelegalių imigrantų, taip pat gerinti savo pareigūnų ir darbuotojų žinias apie prekybą žmonėmis;

Nukentėjusių asmenų apsauga ir parama bei pagalba jiems

12. reikalauja užtikrinti, kad nukentėjusių asmenų apsauga ir parama jiems taptų ES veiksmy šioje srityje prioritetu, o nustačius nukentėjusius asmenis jie gautų visą įmanomą pagalbą;
13. atkreipia dėmesį į tokias itin pažeidžiamas aukas kaip vaikai ir moterys, taip pat ragina parengti konkrečias pagalbos jiems ir jų apsaugos programas;
14. ragina teikti nukentėjusiems asmenims profesionalią pagalbą, taip pat ir nemokamą teisinę pagalbą, turint mintyje tai, kad nukentėjusiems asmenims trūksta lėšų ir jie negalėtų mokėti už tokią pagalbą;
15. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir nacionaliniams parlamentams bei Europos Tarybai.